ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՇԻՎՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳ
SYSTEM OF NATIONAL ACCOUNTS
ÑÈÑÒÅÌÀ ÍÀÖÈÎÍÀËÜÍÛÕ Ñ×ÅÒÎÂ

Ազգային հաշիվների համակարգը (ԱՀՀ) ազատական տնտեսակարգ ունեցող երկրներում մակրոտնտեսական գործընթացների նկարագրման և վերլուծության համար կիրառվող փոխկապակցված ցուցանիշների համակարգ է:

Համակարգի առանցքային ցուցանիշը համարվում է **համախառն ներքին արդյունքը** (ՀՆԱ), որը բնութագրում է երկրում՝ տնտեսության բոլոր ճյուղերում արտադրված ապրանքների և ծառայությունների արժեքը՝ վերջնական սպառման, կուտակման և զուտ արտահանման համար նախատեսվող:

Այս բաժնում ազգային հաշիվների համակարգից բերված են միայն համախառն ներքին արդյունքի ցուցանիշները (մնացած հաշիվները ԼՂՀ-ում դեռևս չեն հաշվարկվում):

ՀՆԱ-ն հաշվարկվում է երեք եղանակներով՝ արտադրական, եկամուտների ձևավորման և եկամուտների օգտագործման (ծախսային) (ներկայումս ԼՂՀ-ում կիրառվում են ՀՆԱ-ի հաշվարկման երկու եղանակներ՝ արտադրական և եկամուտների ձևավորման):

Արտադրական եղանակով ՀՆԱ-ն ստացվում է որպես ապրանքների և ծառայությունների ողջ թողարկման և միջանկյալ սպառման տարբերություն կամ որպես տնտեսությունում ստեղծված ավելացված արժեքի հանրագումար: Ընդ որում, ըստ գործունեության տեսակների ավելացված արժեքի ծավալները հաշվարկվում են հիմնական գներով, որոնք չեն ներառում արտադրանքի հարկերը, սակայն ներառում են արտադրանքի սուբսիդիաները: Շուկայական գներով ՀՆԱ-ի հաշվարկման համար անհրաժեշտ է ավելացնել արտադրանքի զուտ (առանց սուբսիդիաների) հարկերը:

Ըստ եկամուտների ձևավորման աղբյուրների ՀՆԱ-ի հաշվարկման եղանակը ԼՂՀ ազգային վիճակագրական

The System of National Accounts (SNA) is a system of interrelated indicators which are used for description and analysis of macro-economic processes in countries with market economy.

The key indicator of the system is the **Gross Domestic Product** (GDP), which characterizes the value of goods and services produced in all branches of the economy and is intended for final consumption, capital formation and net exports.

This part gives only the GDP indicators from the SNA (other accounts are not calculated in NKR yet).

GDP is calculated by three methods: from the production side, from the use side, and through sources of incomes (GDP can be calculated in NKR in two ways: from production side, and through sources of incomes).

GDP calculated with the production method is the difference between the output of goods and services for the whole country, on the one hand, and intermediate consumption, on the other hand, or the sum of values added created in the economy. The values added by activities are here calculated at basic prices, i.e. excluding taxes on products, but including subsidies on products. To calculate GDP at market prices, net taxes (less subsidies) on products are required to be added.

The method of constructing GDP through sources of incomes is one of the two methods used by the National

Ñèñòåìà íàöèîíàëüíûõ ñ÷åòîâ (ÑÍÑ) – ñèñòåìà âçàèìîñâÿçàííûõ ïîêàçàòåëåé, ïðèìåíÿåìàÿ äëÿ îïèñàíèÿ è àíàëèçà ìàêðîýêîíîìè÷åñêèõ ïðîöåññîâ â ñòðàíàõ ñ ðûíî÷íîé ýêîíîìèêîé.

Êëþ÷åâûì ïîêàçàòåëåì ñèñòåìû ÿâëÿåòñÿ âàëîâîé âíóòðåííèé ïðîäóêò (ÂÂÏ), õàðàêòåðèçóþùèé ñòîèìîñòü òîâàðîâ è óñëóã, ïðîèçâåäåííûõ â ñòðàíå âî âñåõ îòðàñëÿõ ýêîíîìèêè è ïðåäíàçíà÷åííûõ äëÿ êîíå÷íîãî ïîòðåáëåíèÿ, íàêîïëåíèÿ è ÷èñòîãî ýêñïîðòà.

Â äàííîì ðàçäåëå èç ñèñòåìû íàöèîíàëüíûõ ñ÷åòîâ ïðåäñòàâëåíû òîëüêî ïîêàçàòåëè âàëîâîãî âíóòðåííåãî ïðîäóêòà (îñòàëüíûå ñ÷åòà â ÍÊÐ ïîêà íå ðàññ÷èòûâàþòñÿ).

ÂÂÏ ðàññ÷èòûâàåòñÿ òðåìÿ ìåòîäàìè: ïðîèçâîäñòâåííûì, ìåòîäîì ôîðìèðîâàíèÿ ÂÂÏ ïî èñòî÷íèêàì äîõîäîâ è ìåòîäîì èñïîëüçîâàíèÿ äîõîäîâ (ðàñõîäíûì) (â ÍÊÐ ÂÂÏ ðàññ÷èòûâàåòñÿ äâóìÿ ìåòîäàìè: ìåòîäîì ïðîèçâîäñòâà è ìåòîäîì ôîðìèðîâàíèÿ äîõîäîâ).

ÂÂÏ ïðè ðàñ÷åòå ïðîèçâîäñòâåííûì ìåòîäîì ïîëó÷àåòñÿ êàê ðàçíîñòü ìåæäó âûïóñêîì òîâàðîâ è óñëóã â öåëîì ïî ñòðàíå, ñ îäíîé ñòîðîíû, è ïðîìåæóòî÷íûì ïîòðåáëåíèåì – ñ äðóãîé, èëè êàê ñóììà âàëîâîé äîáàâëåííîé ñòîèìîñòè, ñîçäàâàåìîé â ýêîíîìèêå. Ïðè ýòîì, îáúåìû äîáàâëåííîé ñòîèìîñòè ïî âèäàì ýêîíîìè÷åñêîé äåÿòåëüíîñòè ðàññ÷èòûâàþòñÿ â îñíîâíûõ öåíàõ, òî åñòü, íå âêëþ÷àþùèõ íàëîãè íà ïðîäóêòû, íî âêëþ÷àþùèõ ñóáñèäèè íà ïðîäóêòû. Äëÿ ðàñ÷åòà ÂÂÏ â ðûíî÷íûõ öåíàõ íåîáõîäèìî ïðèáàâèòü ÷èñòûå (çà âû÷åòîì ñóáñèäèé) íàëîãè íà ïðîäóêòû.

Ìåòîä ôîðìèðîâàíèÿ ÂÂÏ ïî èñòî÷íèêàì äîõîäîâ ÿâëÿåòñÿ îäíèì èç двуõ ìåòîäîâ

ծառայությունում կիրառվող ՀՆԱ-ի հաշվարկման երկու եղանակներից մեկն է: Սակայն դա անկախ հաշվարկ չի համարվում, քանի որ ընդունված մեթոդաբանության համաձայն, եկամտային ոչ բոլոր ցուցանիշներն են ստացվում ուղղակի հաշիվներից, դրանց մի մասը հաշվարկվում է հաշվեկշռման եղանակով:

Ըստ եկամուտների աղբյուրների, համախառն ներքին արդյունքի ձևավորումն արտացոլում է անմիջապես արտադրական գործընթացին մասնակցող միավորների, ինչպես նաև պետական հիմնարկների և տնային տնտեսությունները սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպությունների կողմից ստացած սկզբնական եկամուտները: Այս հաշվարկներում համախառն շահույթը (համախառն խառը եկամուտը) հանդիսանում է հաշվեկշռող հոդված և որոշվում է որպես արտադրական եղանակով հաշվարկված համախառն ներքին արդյունքի (շուկայական գներով) և աշխատողների աշխատանքի վարձատրության ու արտադրության և ներմուծման զուտ հարկերի տարբերություն:

Նշված եղանակը կիրառվում է ոչ թե ՀՆԱ-ի անվանական ծավալի կամ դինամիկայի որոշման, այլ միայն դրա արժեքային կառուցվածքի վերլուծության համար:

Արտադրության հաշիվն արտացոլում է անմիջականորեն արտադրական գործընթացին վերաբերող գործառնությունները: Այս հաշվում որոշվում է համախառն ներքին արդյունքի հաշվարկման հիմքը հանդիսացող ավելացված արժեքը:

Թողարկումն իրենից ներկայացնում է հաշվետու տարում տնտեսությունում արտադրված ապրանքների և ծառայությունների ընդհանուր արժեքը:

Ապրանքների արտադրությունն իր մեջ ներառում է այնպիսի ճյուղեր, ինչպիսիք են արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, անտառային տնտեսությունը, շինարարությունը և ապրանքների արտա-

Statistical Service of the Republic of Nagorno-Karabakh to calculate GDP. But it is not independent because not all indicators of incomes can be measured directly and some of them are calculated with the balance method.

The calculation of Gross Domestic through sources of incomes reflects primary incomes receivable by entities directly involved in the process of production, as well as by general government and non-profit institutions serving households. The gross operating surplus (gross mixed income) is a balancing item, which is defined as the difference between the Gross Domestic Product, at market prices, calculaled by the production method and compensation of employees and net taxes on production and imports.

This method is only used to analyse the value structure of GDP, but not to determine its nominal volume or change.

Production account records transactions directly linked to the production process. In this account the value added is defined, which serves as a basis for calculating the Gross Domestic Product.

Output is the value of goods and services produced in the economy during the reported year.

Output of goods includes such branches as industry, agriculture, forestry, construction, other branches producing goods .

èñ÷èñëåíèÿ ÂÂÏ, ïðèìåíÿåìûõ Íàöèîíàëüíîé ñòàòèñòè÷åñêîé ñëóæáîé ÍÊÐ. Îäíàêî, îí íå ÿâëÿåòñÿ ñàìîñòîÿòåëüíûì, ïîñêîëüêó â ñîîòâåòñòâèè ñ ïðèìåíÿåìîé ìåòîäîëîãèåé íå âñå ïîêàçàòåëè äîõîäîâ ïîëó÷àþòñÿ ïóòåì ïðÿìîãî ñ÷åòà, ÷àñòü èç íèõ èñ÷èñëÿåòñÿ áàëàíñîâûì ìåòîäîì.

Ôîðìèðîâàíèå âàëîâîãî âíóòðåííåãî ïðîäóêòà ïî èñòî÷íèêàì äîõîäîâ îòðàæàåò ïåðâè÷íûå äîõîäû, ïîëó÷àåìûå åäèíèöàìè, íåïîñðåäñòâåííî ó÷àñòâóþùèìè â ïðîèçâîäñòâå, à òàêæå ãîñóäàðñòâåííûìè ó÷ðåæäåíèÿìè è íåêîììåð÷åñêèìè îðãàíèçàöèÿìè, îáñëóæèâàþùèìè äîìàøíèå õîçÿéñòâà. Â ýòîì ðàñ÷åòå âàëîâàÿ ïðèáûëü (âàëîâîé ñìåøàííûé äîõîä) ÿâëÿåòñÿ áàëàíñèðóþùåé ñòàòüåé è îïðåäåëÿåòñÿ êàê ðàçíèöà ìåæäó âàëîâûì âíóòðåííèì ïðîäóêòîì, ðàññ÷èòàííûì ïðîèçâîäñòâåííûì ìåòîäîì â ðûíî÷íûõ öåíàõ, îïëàòîé òðóäà ðàáîòíèêîâ è ÷èñòûìè íàëîãàìè íà ïðîèçâîäñòâî è íà èìïîðò.

Äàííûé ìåòîä èñïîëüçóåòñÿ äëÿ àíàëèçà ñòîèìîñòíîé ñòðóêòóðû ÂÂÏ, à íå äëÿ îïðåäåëåíèÿ åãî íîìèíàëüíîãî îáúåìà èëè äèíàìèêè.

Ñ÷åò ïðîèçâîäñòâà îòðàæàåò îïåðàöèè, îòíîñÿùèåñÿ íåïîñðåäñòâåííî ê ïðîöåññó ïðîèçâîäñòâà. Â ýòîì ñ÷åòå îïðåäåëÿåòñÿ äîáàâëåííàÿ ñòîèìîñòü, ñëóæàùàÿ îñíîâîé èñ÷èñëåíèÿ âàëîâîãî âíóòðåííåãî ïðîäóêòà.

Âûïóñê ïðåäñòàâëÿåò ñîáîé ñóììàðíóþ ñòîèìîñòü òîâàðîâ è óñëóã, ïðîèçâåäåííûõ â ýêîíîìèêå â îò÷åòíîì ïåðèîäå.

Ïðîèçâîäñòâî òîâàðîâ âêëþ÷àåò â ñåáÿ òàêèå îòðàñëè êàê ïðîìûøëåííîñòü, ñåëüñêîå õîçÿéñòâî, ëåñíîå õîçÿéñòâî, ñòðîèòåëüñòâî, ïðî÷èå âèäû äåÿòåëüíîñòè ïî ïðîèçâîäñòâó òîâàðîâ.

դրության գործունեության այլ տեսակները:

Ծառայությունների արտադրությունն ընդգրկում է տրանսպորտի, կապի, առևտրի, նյութատեխնիկական մատակարարման, բնակարանային և կոմունալ տնտեսության, արվեստի, առողջապահության, կենցաղային, բանկային (և այլ ֆինանսավարկային) և այլ ծառայություններ:

Միջանկյալ սպառումը կազմված է այն ապրանքների ու ծառայությունների արժեքից, որոնք հաշվետու ժամանակաշրջանում ամբողջությամբ սպառվում կամ վերափոխվում են արտադրության ընթացքում: Միջանկյալ սպառման մեջ չի մտնում հիմնական կապիտալի սպառումը:

Միջանկյալ սպառման կազմում առանձին դիրքով ներառվում են ֆինանսական միջնորդների (բանկերի) անուղղակիորեն չափվող ծառայությունները:

Համախառն ավելացված արժեքը հաշվարկվում է ճյուղային մակարդակով` որպես ապրանքների և ծառայությունների թողարկման ու միջանկյալ սպառման տարբերություն: «Համախառն» տերմինը ցույց է տալիս, որ ցուցանիշն իր մեջ ներառում է հիմնական կապիտալի արժեքի սպառումն արտադրության գործընթացում:

Արտադրության և ներմուծման զուտ հարկերը ներառում են ապրանքների և ներմուծման հարկերը, արտադրության այլ հարկերը:

«Զուտ» տերմինը նշանակում է, որ հարկերը ցույց են տրվում առանց համապատասխան սուբսիդիաների:

Ապրանքների հարկերը ներառում են այն հարկերը, որոնց չափերն ուղղակիորեն կախված են թողարկված արտադրանքի և մատուցված ծառայությունների արժեքից: Դրանց թվին են դասվում ավելացված արժեքի հարկը, ակցիզային հարկը և այլն: Ներմուծման հարկը ներմուծվող ապրանքներից և ծառայություններից գանձվող հարկն է:

Սուբսիդիաները պետական բյուջեից որոշակի ապրանքների

Output of services includes services of transport, commu-nications, trade, material supply, housing and public utilities, culture, health care, banking (and other financial-credit) services, etc.

Intermediate consumption is equal to the value if goods and services, transformed or consumed in the current process of production. The intermediate consumption does not include consumption of fixed capital.

Intermediate consumption also covers payments of financial inter-mediation services indirecty measur-ed.

Gross value added is calculated at the level of branches of the economy as the value of output of goods and services less the value of intermediate consumption.

The term “Gross” means, that the value added includes the value of fixed capital consumed in the process of production.

Net taxes on production and imports include taxes on products and imports and other taxes on production.

The term “Net” means that taxes are shown excluding related subsidies.

Taxes on products include taxes which directly depend on the value of goods produced and services rendered. Taxes on products include: value added tax (VAT), excise tax, etc. Taxes on imports are those levied on imported goods and services.

Subsidies are current noncompensible

Ïðîèçâîäñòâî óñëóã âêëþ÷àåò óñëóãè òðàíñïîðòà, ñâÿçè, òîðãîâëè, ìàòåðèàëüíî-òåõíè÷åñêîãî ñíàáæåíèÿ, æèëèùíîãî è êîììóíàëüíîãî õîçÿéñòâà, êóëüòóðû, çäðàâîîõðàíåíèÿ, áûòîâûå óñëóãè, áàíêîâñêèå (è ïðî÷èå ôèíàíñîâî-êðåäèòíûå) óñëóãè è äð.

Ïðîìåæóòî÷íîå ïîòðåáëåíèå ñîñòîèò èç ñòîèìîñòè òîâàðîâ è óñëóã, êîòîðûå òðàíñôîðìèðóþòñÿ èëè ïîëíîñòüþ ïîòðåáëÿþòñÿ â ïðîöåññå ïðîèçâîäñòâà â îò÷åòíîì ïåðèîäå. Ïîòðåáëåíèå îñíîâíîãî êàïèòàëà íå âõîäèò â ñîñòàâ ïðîìåæóòî÷íîãî ïîòðåáëåíèÿ.

Â ñîñòàâ ïðîìåæóòî÷íîãî ïîòðåáëåíèÿ âêëþ÷àåòñÿ îòäåëüíîé ïîçèöèåé ïîòðåáëåíèå êîñâåííî èçìåðÿåìûõ óñëóã ôèíàíñîâîãî ïîñðåäíè÷åñòâà (áàíêîâ).

Âàëîâàÿ äîáàâëåííàÿ ñòîèìîñòü èñ÷èñëÿåòñÿ íà óðîâíå îòðàñëåé êàê ðàçíîñòü ìåæäó âûïóñêîì òîâàðîâ è óñëóã è ïðîìåæóòî÷íûì ïîòðåáëåíèåì. Òåðìèí “âàëîâàÿ” óêàçûâàåò íà òî, ÷òî ïîêàçàòåëü âêëþ÷àåò ïîòðåáëåííóþ â ïðîöåññå ïðîèçâîäñòâà ñòîèìîñòü îñíîâíîãî êàïèòàëà.

×èñòûå íàëîãè íà ïðîèçâîäñòâî è èìïîðò âêëþ÷àþò íàëîãè íà ïðîäóêòû è íà èìïîðò è äðóãèå íàëîãè íà ïðîèçâîäñòâî.

Òåðìèí “÷èñòûå” îçíà÷àåò, ÷òî íàëîãè ïîêàçàíû çà âû÷åòîì ñîîòâåòñòâóþùèõ ñóáñèäèé.

Íàëîãè íà ïðîäóêòû âêëþ÷àþò íàëîãè, ðàçìåð êîòîðûõ ïðÿìî çàâèñèò îò ñòîèìîñòè ïðîèçâåäåííîé ïðîäóêöèè è îêàçàííûõ óñëóã. Ê íàëîãàì íà ïðîäóêòû îòíîñÿòñÿ: íàëîã íà äîáàâëåííóþ ñòîèìîñòü, àêöèçû è äð. Íàëîãè íà èìïîðò – ýòî íàëîãè íà èìïîðòèðóåìûå òîâàðû è óñëóãè.

Ñóáñèäèè – òåêóùèå íåêîìïåíñèðóåìûå âûïëàòû èç ãîñó-

և ծառայությունների արտադրության նպատակով կազմակերպություններին տրամադրվող անհատույց ընթացիկ վճարներն են:

Արտադրության այլ հարկերը բաղկացած են այն բոլոր հարկերից, որոնցով հարկվում են արտադրող միավորներն արտադրության գործընթացի կամ արտադրության գործոնների օգտագործման հետ կապված, բացի ապրանքների հարկերից: Այդպիսի հարկերի չափերն ուղղակիորեն կախված չեն արտադրության ծավալներից և շահութաբերությունից: Դրանք չեն ներառում նաև կառուցվածքային միավորների ստացած շահույթի կամ այլ եկամուտների վրա ցանկացած հարկերը: Արտադրության այլ հարկերից են բնական պաշարների օգտագործման համար վճարները (բնապահպանության վճար), հողի, արտադրության մեջ օգտագործվող շենքերի ու շինությունների (անշարժ գույք) պարտադիր հարկերը, արտոնագրային վճարները, պետական տուրքերը և այլն:

Եկամուտների ձևավորման հաշիվը հանդիսանում է եկամուտների սկզբնական բաշխման հաշվի բաղկացուցիչ մասը: Այն արտացոլում է անմիջականորեն ապրանքների ու ծառայությունների արտադրության գործընթացին մասնակցող կառուցվածքային ռեզիդենտ միավորների կողմից վճարած սկզբնական եկամուտները:

Կառուցվածքային միավորը համարվում է երկրի **ռեզիդենտ**, եթե այդ տարածքում է գտնվում դրա տնտեսական շահերի կենտրոնը, այսինքն՝ եթե այն զբաղվում կամ նախատեսնում է զբաղվել տնտեսական գործունեությամբ որևէ տևական կամ գործառնություններով երկար ժամանակահատվածում, սովորաբար այն համարժեքվում է մեկ տարվա:

Աշխատողների աշխատանքի վարձատրությունը որոշվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձու աշխատողներին կատարած աշխատանքների համար գործատուի կողմից դրամական կամ բնեղեն ձևով վճարած բոլոր վարձատրությունների գումարով:

payments from the State budget to enterprises provided to those enterprises which are producing particular goods and services.

Other taxes on production consist of all taxes, except taxes on products, payable by enterprises in connection with their participation in the production process. The rates of these taxes do not directly depend on the volume and profitability of production.

They do not include taxes on profit or other incomes received by enterprises. Other taxes on production include taxes on use of natural resources (environment tax), payments for land (land on tax), licenses, state duties and levies payable by enterprises and organizations, real-estate tax.

Generation of income account is a constituent element of primary distribution of income accounts. It reflects primary incomes payable by resident institutional units directly engaged in the process of production of goods and services.

An institutional unit is considered to be **resident** within a country when it has a centre of economic interest in that territory, i.e. is engaged or is going to get engaged in some economic activities or transactions during a long period, usually assimilated to one year.

Compensation of employees is defined as remuneration, in cash or in kind, payable to employees for work done during the accounting period. Compensation of employees is recorded on the basis of gross amounts and includes contributions to

äàðñòâåííîãî áþäæåòà îðãàíèçàöèÿì ïðè óñëîâèè ïðîèçâîäñòâà èìè îïðåäåëåííîãî âèäà òîâàðîâ è óñëóã.

Äðóãèå íàëîãè íà ïðîèçâîäñòâî ñîñòîÿò èç âñåõ íàëîãîâ, êîòîðûìè îáëàãàþòñÿ ïðîèçâîäÿùèå åäèíèöû â ñâÿçè ñ èõ ïðîèçâîäñòâîì èëè èñïîëüçîâàíèåì ôàêòîðîâ ïðîèçâîäñòâà, êðîìå íàëîãîâ íà ïðîäóêòû. Ðàçìåð òàêèõ íàëîãîâ ïðÿìî íå çàâèñèò îò îáúåìà è ðåíòàáåëüíîñòè ïðîèçâîäñòâà. Îíè íå âêëþ÷àþò òàêæå ëþáûå íàëîãè íà ïðèáûëü èëè èíûå äîõîäû, ïîëó÷àåìûå èíñòèòóöèîíàëüíîé åäèíèöåé. Ê äðóãèì íàëîãàì íà ïðîèçâîäñòâî îòíîñÿòñÿ: íàëîãè çà ïîëüçîâàíèå ïðèðîäíûìè ðåñóðñàìè (ýêîëîãè÷åñêèé íàëîã), ïëàòà çà çåìëþ (çåìåëüíûé íàëîã), ïëàòà çà ïàòåíòû, ãîñóäàðñòâåííàÿ ïîøëèíà è ñáîðû, âçèìàåìûå ñ ïðåäïðèÿòèé è îðãàíèçàöèé, íàëîã íà íåäâèæèìîñòü.

Ñ÷åò îáðàçîâàíèÿ äîõîäîâ ÿâëÿåòñÿ ñîñòàâíîé ÷àñòüþ ñ÷åòîâ ïåðâè÷íîãî ðàñïðåäåëåíèÿ äîõîäîâ. Îí îòðàæàåò âûïëàòó ïåðâè÷íûõ äîõîäîâ èíñòèòóöèîíàëüíûìè åäèíèöàìè-ðåçèäåíòàìè, íåïîñðåäñòâåííî ó÷àñòâóþùèìè â ïðîèçâîäñòâå òîâàðîâ è óñëóã.

Èíñòèòóöèîíàëüíàÿ åäèíèöà ñ÷èòàåòñÿ ðåçèäåíòîì ýêîíîìèêè ñòðàíû, åñëè îíà èìååò íà åå òåððèòîðèè öåíòð ýêîíîìè÷åñêîãî èíòåðåñà, òî åñòü, åñëè îíà çàíèìàåòñÿ èëè ñîáèðàåòñÿ çàíèìàòüñÿ êàêèìè-ëèáî âèäàìè ýêîíîìè÷åñêîé äåÿòåëüíîñòè èëè îïåðàöèÿìè â òå÷åíèå äëèòåëüíîãî ïåðèîäà âðåìåíè, îáû÷íî ïðèðàâíèâàåìîãî ê îäíîìó ãîäó.

Îïëàòà òðóäà ðàáîòíèêîâ îïðåäåëÿåòñÿ ñóììîé âñåõ âîçíàãðàæäåíèé â äåíåæíîé èëè íàòóðàëüíîé ôîðìå, âûïëà÷èâàåìûõ ðàáîòîäàòåëÿìè ðàáîòíèêàì çà ðàáîòó, âûïîëíåííóþ èìè â òå÷åíèå îò÷åòíîãî ïåðèîäà. Îïëàòà

Աշխատողների աշխատանքի վարձատրությունը հաշվառվում է հաշվեգրված գումարներով և իր մեջ ընդգրկում է նաև սոցիալական ապահովագրության վճարները, եկամտահարկը և այլ վճարները, որոնք ենթակա են վճարման աշխատողների կողմից:

Համախառը (զուտ) շահույթն իրենից ներկայացնում է ավելացված արժեքի այն մասը, որը մնում է արտադրողներին վարձու աշխատողների աշխատանքի վարձատրության և արտադրության հարկերի վճարման հետ կապված ծախսերը կատարելուց հետո: «Համախառն» կամ «զուտ» շահույթ արտահայտությունը տվյալ դեպքում ցույց է տալիս, թե արտադրության գործընթացում հիմնական կապիտալի սպառումը հաշվի առնված է նշված ցուցանիշում, թե ոչ:

Տնային տնտեսություններին պատկանող ձեռնարկությունների արտադրական գործունեության արդյունքում ձևավորված շահույթը կոչվում է **համախառն խառը եկամուտ**, քանի որ այն արտացոլում է ինչպես ձեռնարկատիրոջ կողմից կատարած աշխատանքի վարձատրությունը, այնպես էլ ձեռնարկատիրական շահույթը:

Գնահատման սկզբունքները: Համակարգում գնահատումն ընթացիկ գներով իրականացվում է գործառնություններում փաստացի օգտագործված գներով:

ՀՆԱ-ի արտադրությունն ու օգտագործումը գնահատվում են այն ընթացիկ շուկայական գներով, որոնք գերակշռում են արտադրանքի արտադրության կամ օգտագործման ժամանակահատվածում:

Տնտեսական գործունեության տարբեր տեսակներում արտադրության և եկամուտների ձևավորման կառուցվածքի վրա հարկերի և սուբսիդիաների դրույքաչափերի տարբերության ազդեցությունը չեզոքացնելու համար ցուցանիշները գնահատվում են հիմնական գներով:

Հիմնական գինը արտադրողի միավոր արտադրանքի գինն է, առանց արտադրանքի ցանկացած հարկի, սակայն ներառյալ արտադրանքի

social insurance schemes, income tax deductions, and other payments, payable by employees, even if these are actually deducted by administration and paid directly to social insurance funds, tax services or any other institutions on behalf of the employees.

Gross (or net) operating surplus of the economy is the part value added which remains with producers after deducting outlays related to the remuneration of employees and taxes on production. The terms “gross” and “net” in this case show if this indicator includes or excludes consumption of fixed capital in the process of production.

The income created by “unincorporated enterprises” owned by households is called **“Gross mixed income”**, because it reflects both remuneration of work done by the owner of enterprise and enterpreneural income.

Principles of valuation. In the SNA, valuation is made at current prices used at the moment of transactions.

Production and use of GDP is valued at current market prices ruling in the period of production or use of products.

In order to eliminate the influence of various taxes and subsidies in different types of economic activities on the structure of production and generation of income, indicators are valued at basic prices.

Basic price is the amount receivable by the producer for a unit of product excluding any taxes on products, but including subsidies on products.

òðóäà ðàáîòíèêîâ ó÷èòûâàåòñÿ íà îñíîâå íà÷èñëåííûõ ñóìì è âêëþ÷àåò â ñåáÿ ñóììû îò÷èñëåíèé íà ñîöèàëüíîå ñòðàõîâàíèå, íàëîãîâ íà äîõîäû è äðóãèå âûïëàòû, êîòîðûå ïîäëåæàò óïëàòå ðàáîòíèêàìè.

Âàëîâàÿ (÷èñòàÿ) ïðèáûëü ïðåäñòàâëÿåò ñîáîé òó ÷àñòü äîáàâëåííîé ñòîèìîñòè, êîòîðàÿ îñòàåòñÿ ó ïðîèçâîäèòåëåé ïîñëå âû÷åòà ðàñõîäîâ, ñâÿçàííûõ ñ îïëàòîé òðóäà ðàáîòíèêîâ è óïëàòîé íàëîãîâ íà ïðîèçâîäñòâî. Òåðìèí “âàëîâàÿ” èëè “÷èñòàÿ” â äàííîì ñëó÷àå óêàçûâàåò íà òî, âêëþ÷àåò èëè íå âêëþ÷àåò ýòîò ïîêàçàòåëü ïîòðåáëåíèå â ïðîöåññå ïðîèçâîäñòâà îñíîâíîãî êàïèòàëà.

Ïðèáûëü, îáðàçóþùàÿñÿ â ðåçóëüòàòå ïðîèçâîäñòâåííîé äåÿòåëüíîñòè ïðåäïðèÿòèé, íàõîäÿùèõñÿ â ñîáñòâåííîñòè äîìàøíèõ õîçÿéñòâ, íîñèò íàçâàíèå âàëîâîãî ñìåøàííîãî äîõîäà, ïîñêîëüêó îíà îòðàæàåò êàê îïëàòó ðàáîòû, âûïîëíåííîé ñîáñòâåííèêîì ïðåäïðèÿòèÿ, òàê è ïðèáûëü îò ïðåäïðèíèìàòåëüñòâà.

Ïðèíöèïû îöåíêè. Îöåíêà â òåêóùèõ öåíàõ îñóùåñòâëÿåòñÿ â ñèñòåìå ïî öåíàì, ôàêòè÷åñêè èñïîëüçóåìûì â îïåðàöèÿõ.

Ïðîèçâîäñòâî è èñïîëüçîâàíèå ÂÂÏ îöåíèâàåòñÿ â òåêóùèõ ðûíî÷íûõ öåíàõ, ïðåîáëàäàþùèõ â ïåðèîä, ê êîòîðîìó îòíîñèòñÿ ïðîèçâîñòâî èëè èñïîëüçîâàíèå ïðîäóêöèè.

Äëÿ óñòðàíåíèÿ âëèÿíèÿ ðàçëè÷íûõ ñòàâîê íàëîãîâ è ñóáñèäèé â ðàçëè÷íûõ âèäàõ ýêîíîìè÷åñêîé äåÿòåëüíîñòè íà ñòðóêòóðó ïðîèçâîäñòâà è îáðàçîâàíèÿ äîõîäîâ ïîêàçàòåëè ïðèâîäÿòñÿ â îöåíêå ïî îñíîâíûì öåíàì.

Îñíîâíàÿ öåíà - öåíà, ïîëó÷àåìàÿ ïðîèçâîäèòåëåì çà åäèíèöó ïðîäóêòà, èñêëþ÷àÿ ëþáûå íàëîãè íà ïðîäóêòû, íî ñ ó÷åòîì ñóáñèäèé íà ïðîäóêòû.

սուբսիդիաները:

Ոչ շուկայական ապրանքները ու ծառայությունները գնահատվում են կամ շուկայում իրացվող նմանատիպ ապրանքների ու ծառայությունների գներով, եթե դա հնարավոր է որոշել, կամ արտադրության ծախսերով, եթե շուկայական գինը բացակայում է (մասնավորապես այդպես են գնահատվում պետական հիմնարկների և ոչ առևտրային կազմակերպությունների ծառայությունները):

Non-market goods and services are valued at market prices of similar goods and services sold at the market when it is possible to determine these, or, by expenditures on production (specifically, services of government and non-profit institutions are valued in this way), when market prices are not available.

Íåðûíî÷íûå òîâàðû è óñëóãè îöåíèâàþòñÿ ñ èñïîëüçîâàíèåì ðûíî÷íîé öåíû ïîäîáíûõ òîâàðîâ è óñëóã, ðåàëèçóåìûõ íà ðûíêå, åñëè åå âîçìîæíî óñòàíîâèòü, èëè ïî çàòðàòàì íà ïðîèçâîäñòâî, åñëè ðûíî÷íàÿ öåíà îòñóòñòâóåò (â ÷àñòíîñòè, òàê îöåíèâàþòñÿ óñëóãè ãîñóäàðñòâåííûõ ó÷ðåæäåíèé è íåêîììåð÷åñêèõ îðãàíèçàöèé).

ՀՆԱ-ի հաշվարկներում արտադրանքի թողարկման, միջանկյալ սպառման, շահույթի և նյութական շրջանառու միջոցների պաշարների փոփոխության ցուցանիշները հաշվարկվում են առանց **հոլդինգային շահույթի (վնասի)**, որը ներկայացնում է արտադրանքի այն մեծությունը, որը ձևավորվել է արտադրանքի պահեստում գտնվելու ընթացքում նրա գնի փոփոխության արդյունքում: Սղաճի պայմաններում հոլդինգային շահույթը (վնասը) կարող է զգալի լինել:

In the GDP, output, intermediate consumption, operating surplus and increase in inventories are calculated, **excluding holding gains (losses)**, which are defined as the value of products created due to changes in prices during the period when the products were held in stocks. Holding gains (losses) could be sizeable under the conditions of high inflation .

Â ðàñ÷åòàõ ÂÂÏ ïîêàçàòåëè: âûïóñê ïðîäóêöèè, ïðîìåæóòî÷íîå ïîòðåáëåíèå, ïðèáûëü è ïðèðîñòà ìàòåðèàëüíûõ îáîðîòíûõ ñðåäñòâ èñ÷èñëÿþòñÿ áåç õîëäèíãîâîé ïðèáûëè (óáûòêà), ïðåäñòàâëÿþùåé òó âåëè÷èíó ñòîèìîñòè ïðîäóêöèè, êîòîðàÿ îáðàçîâàëàñü â ðåçóëüòàòå èçìåíåíèÿ öåí íà íåå çà ïåðèîä íàõîæäåíèÿ ïðîäóêöèè â çàïàñàõ. Â óñëîâèÿõ èíôëÿöèè õîëäèíãîâàÿ ïðèáûëü (óáûòîê) ìîæåò áûòü äîâîëüíî çíà÷èòåëüíîé.

Համադրելի (նախորդ տարվա) գներով վերագնահատումը կատարվում է ինչպես ըստ արտադրված համախառն ներքին արդյունքի, այնպես էլ ըստ դրա օգտագործման ցուցանիշների: ՀՆԱ-ի արտադրության ցուցանիշների վերագնահատումը համադրելի գներով իրականացվում է կրկնակի դեֆլյատացիայի եղանակի կիրառումով, որի ժամանակ ավելացված արժեքի մեծությունը ստացվում է որպես համադրելի գներով գնահատված թողարկման և միջանկյալ սպառման մեծությունների տարբերություն:

Revaluation at comparative prices (of previous year) is made for GDP both from the production side and from the use side.

The indicators of the production of GDP are revaluated at comparative prices with the double deflation method where the value added at comparative prices is the difference between the value of output and the value of intermediate consumption at comparative prices.

Ïåðåîöåíêà â ñîïîñòàâèìûå (ïðåäûäóùåãî ãîäà) öåíû ïðîâîäèòñÿ êàê ïî ïðîèçâåäåííîìó âàëîâîìó âíóòðåííåìó ïðîäóêòó, òàê è ïî ïîêàçàòåëÿì åãî èñïîëüçîâàíèÿ. Ïåðåîöåíêà ïîêàçàòåëåé ïðîèçâîäñòâà ÂÂÏ â ñîïîñòàâèìûå öåíû îñóùåñòâëÿåòñÿ ñ èñïîëüçîâàíèåì ìåòîäà äâîéíîãî äåôëÿòèðîâàíèÿ, ïðè êîòîðîì âåëè÷èíà äîáàâëåííîé ñòîèìîñòè â ñîïîñòàâèìûõ öåíàõ ïîëó÷àåòñÿ êàê ðàçíîñòü ìåæäó ñòîèìîñòüþ âûïóñêà è ñòîèìîñòüþ ïðîìåæóòî÷íîãî ïîòðåáëåíèÿ, îöåíåííûìè â ñîïîñòàâèìûõ öåíàõ.

Թողարկման և միջանկյալ սպառման վերագնահատումը համադրելի գներով կատարվում է երկու եղանակներով.

•հաշվետու ժամանակաշրջանի տվյալները դեֆլյատավորելով ընթացիկ գներով համապատասխան գների ինդեքսներով.

•բազային տարվա տվյալները՝ ընթացիկ գներով, իրական ծավալի ինդեքսներով կամ բնեղեն ինդիկատորներով էքստրապոլյացիայի ենթար-

Revaluation of output and intermediation consumption at comparable prices is made by two methods:

• deflation of data at current prices for the accounting period with corresponding price indices.

• extrapolation of data at current prices for the base year with real volume indeces or quantum indices.

Ïåðåîöåíêà âûïóñêà è ïðîìåæóòî÷íîãî ïîòðåáëåíèÿ â ñîïîñòàâèìûå öåíû ïðîèçâîäèòñÿ ñ èñïîëüçîâàíèåì äâóõ ìåòîäîâ:

• äåôëÿòèðîâàíèåì äàííûõ çà îò÷åòíûé ïåðèîä â òåêóùèõ öåíàõ ñîîòâåòñòâóþùèìè èíäåêñàìè öåí:

•ýêñòðàïîëèðîâàíèåì äàííûõ çà áàçèñíûé ãîä â òåêóùèõ öåíàõ èíäåêñàìè ðåàëüíîãî îáúåìà èëè íàòóðàëüíûìè èíäèêàòîðàìè.

կելով:

ՀՆԱ-ի օգտագործման ցուցանիշների համադրելի գներով վերագնահատման համար կիրառվում են համապատասխան գների ինդեքսներ (սպառողական գների ինդեքսը, կապիտալ ներդրումների գների ինդեքսը և այլն) և քանակի ինդիկատորներ:

ՀՆԱ-ի ինդեքս-դեֆլյատորն ընթացիկ գներով ՀՆԱ-ի մեծության հարաբերությունն է նախորդ ժամանակաշրջանի համադրելի գներով գնահատված դրա ծավալին: Ի տարբերություն ապրանքների և ծառայությունների գների ինդեքսի՝ ՀՆԱ-ի դեֆլյատորը բնութագրում է աշխատանքի վարձատրության, շահույթի (ներառյալ խառը եկամուտները), հիմնական կապիտալի սպառման փոփոխությունները գների փոփոխման արդյունքում, ինչպես նաև զուտ հարկերի անվանական ծավալի փոփոխությունը:

To revaluate the indicators of use of GDP at constant prices, relevant price indices (consumer price index, capital investments price index, etc.) and quantum indicators were applied.

GDP deflator index is ratio of GDP at current prices to GDP at comparable prices of the previous period.

Unlike the prices index of goods and services, the GDP deflator measures change in compensation of employees, operating surplus (including mixed income), and consumption of fixed assets arisen from changes in prices and nominal net taxes.

Äëÿ ïåðåîöåíêè â ñîïîñòàâèìûå öåíû ïîêàçàòåëåé èñïîëüçîâàíèÿ ÂÂÏ ïðèìåíÿþòñÿ ñîîòâåòñòâóþùèå èíäåêñû öåí (èíäåêñ ïîòðåáèòåëüñêèõ öåí, èíäåêñ öåí êàïèòàëüíûõ âëîæåíèé è ò.ï.) è íàòóðàëüíûå èíäèêàòîðû.

Èíäåêñ-äåôëÿòîð ÂÂÏ – îòíîøåíèå ÂÂÏ, èñ÷èñëåííîãî â òåêóùèõ öåíàõ, ê îáúåìó ÂÂÏ, èñ÷èñëåííîãî â ñîïîñòàâèìûõ öåíàõ ïðåäûäóùåãî ïåðèîäà. Â îòëè÷èå îò èíäåêñà öåí íà òîâàðû è óñëóãè äåôëÿòîð ÂÂÏ õàðàêòåðèçóåò èçìåíåíèå îïëàòû òðóäà, ïðèáûëè (âêëþ÷àÿ ñìåøàííûå äîõîäû) è ïîòðåáëåíèÿ îñíîâíîãî êàïèòàëà â ðåçóëüòàòå èçìåíåíèÿ öåí, à òàêæå íîìèíàëüíîãî îáúåìà ÷èñòûõ íàëîãîâ.

117. ՀԱՄԱԽԱՌՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ
GROSS DOMESTIC PRODUCT
ÂÀËÎÂÎÉ ÂÍÓÒÐÅÍÍÈÉ ÏÐÎÄÓÊÒ

(շուկայական գներով, մլն դրամ)
(at market prices, mln. drams) (â ðûíî÷íûõ öåíàõ, ìëí. äðàìîâ)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Համախառն ներքին արդյունքը Gross domestic product	**70791.0**	**87148.1**	**102338.7**	**118187.2**	**135498.5**	**150015.7**	**168563.6**	Âàëîâîé âíóòðåííèé ïðîäóêò
այդ թվում՝ of which:								â òîì ÷èñëå:
ապրանքների արտադրություն output of goods	28265.3	34667.6	42311.6	48286.9	54173.0	55228.3	61815.6	ïðîèçâîäñòâî òîâàðîâ
որից՝ of which:								èç íèõ:
արդյունաբերություն industry	10496.3	12076.9	16788.7	20353.5	21980.8	20393.6	22455.0	ïðîìûøëåííîñòü
անտառային տնտեսություն forestry	137.7	227.6	227.1	250.2	262.6	263.3	293.5	ëåñíîå õîçÿéñòâî
գյուղատնտեսություն agriculture	11128.2	13777.4	13952.1	13045.9	17044.6	21478.9	23589.9	ñåëüñêîå õîçÿéñòâî
շինարարություն coustruction	6503.1	8585.7	11343.7	14637.3	14885.0	13092.5	15477.2	ñòðîèòåëüñòâî
ծառայությունների արտադրություն output of services	38022.7	47084.9	54983.7	65059.6	77763.0	91825.6	105796.0	ïðîèçâîäñòâî óñëóã
ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայությունները (-) indirectly measured services of financial intermediation(-)	2058.0	2345.8	3283.2	4791.0	6679.6	8068.3	8402.3	êîñâåííî èçìåðÿåìûå óñëóãè ôèíàíñîâîãî ïîñðåäíè÷åñòâà (-)
ապրանքների զուտ հարկեր net taxes on products	6561.0	7741.4	8326.6	9631.7	10242.1	11030.1	9354.3	÷èñòûå íàëîãè íà ïðîäóêòû

118.ՀԱՄԱԽԱՌՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ (ընթացիկ գներով)
STRUCTURE OF PRODUCTION OF GROSS DOMESTIC PRODUCT (at current prices)
СТРУКТУРА ПРОИЗВОДСТВА ВАЛОВОГО ВНУТРЕННЕГО ПРОДУКТА (в текущих ценах)

(տոկոսներով՝ ընդհանուրի նկատմամբ)
(in percents to total) (в процентах к итогу)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Համախառն ներքին արդյունքը (շուկայական գներով) Gross domestic product (at market prices)	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	Âàëîâîé âíóòðåííèé ïðîäóêò (â ðûíî÷íûõ öåíàõ)
այդ թվում՝ of which:								â òîì ÷èñëå:
ապրանքների արտադրություն output of goods	39.9	39.8	41.4	40.9	40.0	36.8	36.7	ïðîèçâîäñòâî òîâàðîâ
այդ թվում՝ of which:								â òîì ÷èñëå:
արդյունաբերություն industry	14.8	13.9	16.4	17.2	16.2	13.6	13.3	ïðîìûøëåííîñòü

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
անտառային տնտեսություն forestry	0.2	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	ëåñíîå õîçÿéñòâî
գյուղատնտեսություն agriculture	15.7	15.8	13.7	11.1	12.6	14.3	14.0	ñåëüñêîå õîçÿéñòâî
շինարարություն construction	9.2	9.8	11.1	12.4	11.0	8.7	9.2	ñòðîèòåëüñòâî
ծառայությունների արտադրություն output of services	53.7	54.0	53.7	55.0	57.4	61.2	62.8	ïðîèçâîäñòâî óñëóã
ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայություններ(-) indirectly measured services of financial intermediation (-)	2.9	2.7	3.2	4.0	4.9	5.4	5.0	êîñâåííî èçìåðÿåìûå óñëóãè ôèíàíñîâîãî ïîñðåäíè÷åñòâà (-)
ապրանքների զուտ հարկեր net taxes on products	9.3	8.9	8.1	8.1	7.5	7.4	5.5	÷èñòûå íàëîãè íà ïðîäóêòû

119. ՀԱՄԱԽԱՌՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ
CHANGES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT
ÈÇÌÅÍÅÍÈÅ ÂÀËÎÂÎÃÎ ÂÍÓÒÐÅÍÍÅÃÎ ÏÐÎÄÓÊÒÀ

(տոկոսներով՝ նախորդ տարվա նկատմամբ)
(in percent to previous year) (в процентах к предыдущему году)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Համախառն ներքին արդյունքը շուկայական գներով Gross domestic product (at market prices)	**108.8**	**114.3**	**113.1**	**105.5**	**109.1**	**109.9**	**109.3**	Âàëîâîé âíóòðåííèé ïðîäóêò (â ðûíî÷íûõ öåíàõ)
այդ թվում՝ of which:								â òîì ÷èñëå:
ապրանքների արտադրություն output of goods	103.9	113.3	111.1	102.6	110.6	103.8	111.5	ïðîèçâîäñòâî òîâàðîâ
այդ թվում՝ of which:								â òîì ÷èñëå:
արդյունաբերություն industry	105.8	108.1	116.6	105.0	103.9	99.1	109.0	ïðîìûøëåííîñòü
անտառային տնտեսություն forestry	90.3	155.4	86.4	107.7	113.1	109.5	103.2	ëåñíîå õîçÿéñòâî
գյուղատնտեսություն agriculture	105.4	121.4	101.6	84.6	127.4	124.0	109.6	ñåëüñêîå õîçÿéñòâî
շինարարություն coustruction	98.2	106.9	119.1	121.0	104.9	87.4	118.7	ñòðîèòåëüñòâî
ծառայությունների արտադրություն (output of services)	108.2	114.9	117.5	109.3	110.5	115.5	110.4	ïðîèçâîäñòâî óñëóã
ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայություններ indirectly measured services of financial intermediation	100.6	108.8	132.7	134.5	136.8	124.7	103.6	êîñâåííî èçìåðÿåìûå óñëóãè ôèíàíñîâîãî ïîñðåäíè÷åñòâà
ապրանքների զուտ հարկեր net taxes on products	137.8	113.0	98.9	106.6	105.8	109.5	84.3	÷èñòûå íàëîãè íà ïðîäóêòû
ՀՆԱ-ի ինդեքս-դեֆլյատորը, %-ով GDP index-deflator, in %	105.1	107.8	103.9	109.5	105.1	100.7	102.8	Èíäåêñ-äåôëÿòîð ÂÂÏ, â %

120. ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇԻՎ (ընթացիկ գներով)
PRODUCTION ACCOUNT (at current prices)
Ñ×ÅÒ ÏÐÎÈÇÂÎÄÑÒÂÀ (â òåêóùèõ öåíàõ)

(մլն դրամ)
(mln. drams) (ìëí. äðàì)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Ռեսուրսներ Resources								Ðåñóðñû
Թողարկում հիմնական գներով Output at basic prices	124860.8	152011.3	176453.5	204413.5	230654.5	252659.1	278109.7	Âûïóñê â îñíîâíûõ öåíàõ
Ապրանքների հարկեր Taxes on products	6844.8	8103.7	8519.6	9753.1	10392.4	11180.4	10051.2	Íàëîãè íà ïðîäóêòû
Ապրանքների սուբսիդիաներ (-) Subsidies on products(-)	283.8	362.3	193.0	121.4	150.3	150.3	696.9	Ñóáñèäèè íà ïðîäóêòû (-)
Ընդամենը Total	**131421.8**	**159752.7**	**184780.1**	**214045.2**	**240896.6**	**263689.2**	**287464.0**	Âñåãî
Օգտագործում Uses								Èñïîëüçîâàíèå
Միջանկյալ սպառում Intermediate consumption	60630.7	72604.6	82441.4	95858.0	105398.1	113673.5	118900.4	Ïðîìåæóòî÷íîå ïîòðåáëåíèå
Համախառն ներքին արդյունքը (շուկայական գներով) Gross domestic product (at market prices)	70791.0	87148.1	102338.7	118187.2	135498.5	150015.7	168563.6	Âàëîâîé âíóòðåííèé ïðîäóêò (â ðûíî÷íûõ öåíàõ)
Ընդամենը Total	**131421.8**	**159752.7**	**184780.1**	**214045.2**	**240896.6**	**263689.2**	**287464.0**	Âñåãî

121. ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ՀԱՇԻՎ (ընթացիկ գներով)
GENERATION OF INCOME ACCOUNT (at current prices)
Ñ×ÅÒ ÎÁÐÀÇÎÂÀÍÈß ÄÎÕÎÄÎÂ (â òåêóùèõ öåíàõ)

(մլն դրամ)
(mln. drams) (ìëí. äðàì)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Ռեսուրսներ Resources								Ðåñóðñû
Համախառն ներքին արդյունքը շուկայական գներով Gross domestic product at market prices	70791.0	87148.1	102338.7	118187.2	135498.5	150015.7	168563.6	Âàëîâîé âíóòðåííèé ïðîäóêò â ðûíî÷íûõ öåíàõ
Ընդամենը Total	**70791.0**	**87148.1**	**102338.7**	**118187.2**	**135498.5**	**150015.7**	**168563.6**	Âñåãî
Օգտագործում Uses								Èñïîëüçîâàíèå
Վարձու աշխատողների աշխատանքի վարձատրություն Compensation of employees	39970.5	48145.5	53334.7	59330.9	68357.1	77184.9	87501.7	Îïëàòà òðóäà íàåìíûõ ðàáîòíèêîâ
Արտադրության և ներմուծման հարկեր Taxes on production and import	7002.9	8417.9	8726.6	9981.3	10632.0	11445.9	10336.0	Íàëîãè íà ïðîèçâîäñòâî è íà èìïîðò

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
այդ թվում՝ of which:								â òîì ÷èñëå:
ապրանքների հարկեր taxes on products and imports	6844.8	8103.7	8519.6	9753.1	10392.4	11180.4	10051.2	íàëîãè íà ïðîäóêòû è íà èìïîðò
արտադրության այլ հարկեր other taxes on production	158.1	314.2	207.0	228.2	239.6	265.5	284.8	äðóãèå íàëîãè íà ïðîèçâîäñòâî
Արտադրության և ներմուծման սուբսիդիաներ (-) Subsidies on production and imports (-)	283.8	362.3	193.0	121.4	150.3	150.3	696.9	Ñóáñèäèè íà ïðîèçâîäñòâî è íà èìïîðò (-)
այդ թվում՝ of which:								â òîì ÷èñëå:
ապրանքների սուբսիդիաներ subsidies on products	283.8	362.3	193.0	121.4	150.3	150.3	696.9	ñóáñèäèè íà ïðîäóêòû
Տնտեսության համախառն շահույթ և համախառն խառը եկամուտներ Gross profit of economy and gross mixed incomes	24101.4	30946.9	40470.4	48996.4	56659.7	61535.2	71422.8	Âàëîâàÿ ïðèáûëü ýêîíîìèêè è âàëîâûå ñìåøàííûå äîõîäû
այդ թվում՝ of which:								â òîì ÷èñëå:
հիմնական կապիտալի սպառում consumption of fixed capital	4824.6	6364.3	7754.2	9010.8	10422.9	11536.0	15323.6	ïîòðåáëåíèå îñíîâíîãî êàïèòàëà
տնտեսության զուտ շահույթ և զուտ խառը եկամուտներ net profit of economy and net mixed incomes	19276.8	24582.6	32716.2	39985.6	46236.8	49999.2	56099.2	÷èñòàÿ ïðèáûëü ýêîíîìèêè è ÷èñòûå ñìåøàííûå äîõîäû
Ընդամենը **Total**	**70791.0**	**87148.1**	**102338.7**	**118187.2**	**135498.5**	**150015.7**	**168563.6**	Âñåãî

ՀԱՄԱԽԱՌՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ԱՃԻ ՏԵՄՊԵՐԸ (ՏՈԿՈՍՆԵՐՈՎ՝ ՆԱԽՈՐԴ ՏԱՐՎԱ ՆԿԱՏՄԱՄԲ)
THE RATES OF DEVELOPMENT GROSS DOMESTIC PRODUCT (IN PERCENT TO PREVIOUS YEAR)
ÒÅÌÏÛ ÐÎÑÒÀ ÂÀËÎÂÎÃÎ ÂÍÓÒÐÅÍÍÅÃÎ ÏÐÎÄÓÊÒÀ (Â ÏÐÎÖÅÍÒÀÕ Ê ÏÐÅÄÛÄÓÙÅÌÓ ÃÎÄÓ)

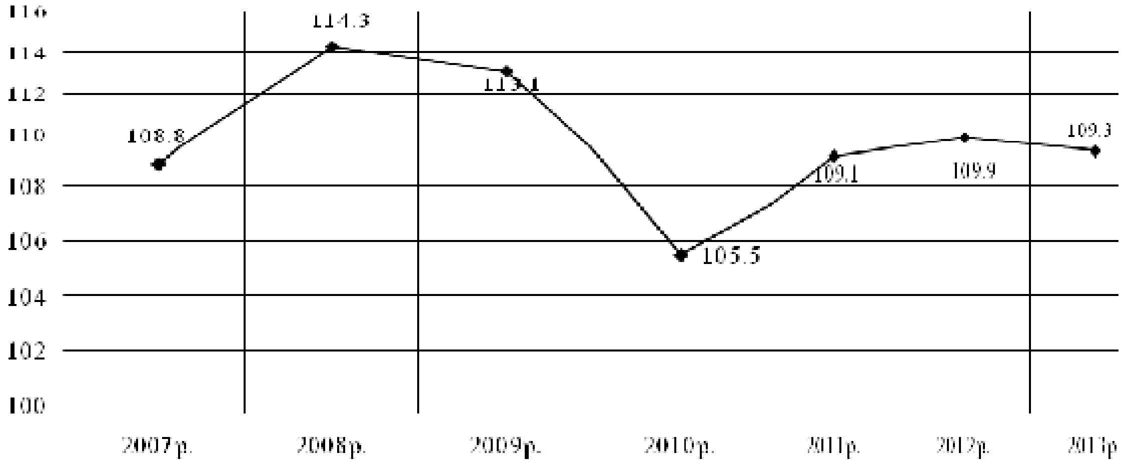
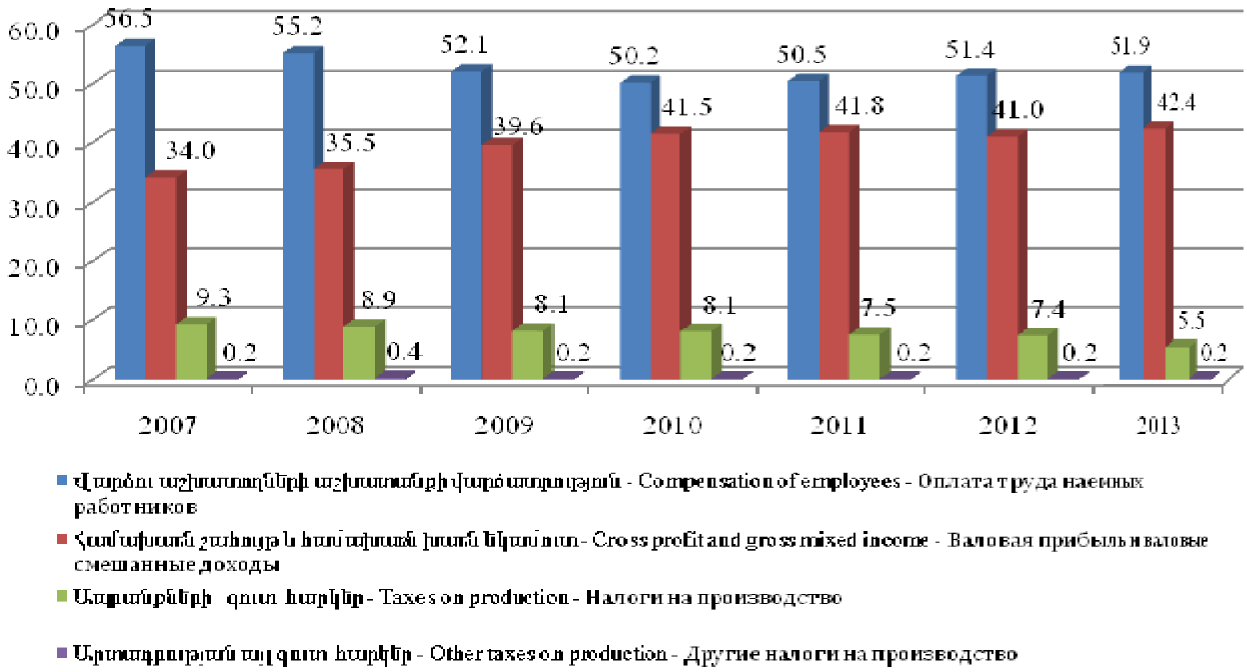
ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ՀԱՇԻՎ (տոկոսներով ՀՆԱ-ի նկատմամբ)
GENERATION OF INCOME ACCOUNTS (in percents to GDP)
Ñ×ÅÒ ÎÁÐÀÇÎÂÀÍÈß ÄÎÕÎÄÎÂ (ê ÂÂÏ,%)